

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

Батанова Людмила Олександрівна СТАН МИТНОГО ОПОДАТКУВАННЯ У ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	240
Іванченко Едуард Пилипович ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕДУРИ МИТНОГО ДЕКЛАРУВАННЯ ТОВАРІВ	241
Івасюк Ігор Георгійович ДЕЯКІ ЗАХОДИ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАХИСТУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	244
Коваль Наталія Олексіївна ЦИФРОВІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ЕКСПОРТНОГО КОНТРОЛЮ	246
Козарійчук Дмитро Васильович ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ МИТНОЇ СПРАВИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ.....	248
Панчук Анна Олександрівна ЩОДО ЗМІНИ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПОРТАМИ В УКРАЇНІ	249
Плохута Євгеній Петрович ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЇ У МИТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	252
Сергєєв Юрій Володимирович БЕЗПЕКА В ЧОРНОМОРЬСЬКОМУ РЕГІОНІ ТА РОЗВИТОК СТРАТЕГІЇ: НОВЕЛИ ЗАКОНОДАВСТВА США	254
Назарко Артем Аркадійович ПОСТ-МИТНИЙ КОНТРОЛЬ У РОЗУМІННІ СТАТТІ 337 ¹ МИТНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	255
Омельченко Андрій Іванович РЕЖИМ ПІДВОДНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ: НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОГО БАЗИСУ.....	258
Рудик Марко Романович КОНТРОЛЬ СУДЕН ДЕРЖАВОЮ ПОРТУ У СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ СУБСТАНДАРТНОМУ СУДНОПЛАВСТВУ	260

СЕКЦІЯ 7. ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СУДОУСТРОЮ, ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ, ІНШИХ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ, АДВОКАТУРИ

Бакаянова Нана Мезенівна ПРОФЕСІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ АДВОКАТІВ В АСПЕКТІ ПРАВА НА СВОБОДУ ОБ'ЄДНАННЯ	262
Косюта Михайло Васильович УЧАСТЬ ПРОКУРОРА У РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ ЗГІДНО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ	265
Кісліцина Ірина Олександрівна ПРОБЛЕМИ ДОТРИМАННЯ АДВОКАТАМИ ЕТИЧНИХ НОРМ ПРИ ВЕДЕННІ ОНЛАЙН-БЛОГІВ.....	267
Ковальчук Інна Сергіївна ПРАВОЗАХИСНА РОЛЬ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ У ВОЄННИЙ ЧАС	269
Кравченко Марина Олександрівна ПОРУШЕННЯ СУДДЕЮ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ ЯК ПІДСТАВА ДЛЯ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	271
Кубаєнко Андрій Володимирович МОДЕЛІ ТА ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	273
Свида Олексій Георгійович ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПЛЕНУМУ ВЕРХОВНОГО СУДУ.....	275
Храпенко Олена Олегівна ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В АДВОКАТУРІ.....	277
Курганський Олександр Валерійович ОКРЕМІ АСПЕКТИ РЕФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ПРОКУРАТУР В УКРАЇНІ В СУЧАСНИЙ ПЕРІОД	279
Нестерчук Лілія Петрівна ПРИНЦИП ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА У ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ СУДОВОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	281
Зубрицький Олександр Олександрович ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЦЕДУРИ ПРИТЯГНЕННЯ АДВОКАТА ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	283
Мозгальов Віктор Юрійович ТРАНСФОРМАЦІЯ КУЛЬТУРИ ПОВОДЖЕННЯ ЗІ ЗБРОЄЮ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ ...	286
Полетило Павло Сергійович МОДЕЛЬ СПРАВЕДЛИВОГО ПРАВОСУДДЯ (ВИПАДОК, КОЛИ СВІДОК ОБВИНУВАЧЕННЯ ВІДСУТНІЙ В СУДОВОМУ ЗАСІДАННІ)	288
Хлистік Мирослава Андріївна ПРИМИРЕННЯ СТОРІН СПОРУ ШЛЯХОМ МЕДІАЦІЇ ПІД ЧАС СУДОВОГО ПРОЦЕСУ.....	291

- план координації та синхронізації допомоги у сфері безпеки з країнами Чорноморського регіону, з акцентом на Україні, Румунії, Болгарії, Молдові та Грузії, з метою посилення регіонального співробітництва у сфері безпеки Чорноморського регіону;
- план посилення співпраці з країнами Чорноморського регіону для визнання та надання відповіді на заходи дезінформації та пропаганди рф в Чорноморському регіоні.

Також Стратегія включає елементи, пов'язані з економічним добробутом, та передбачає сприяння діалогу між експертами США та країн Чорноморського регіону щодо економічної експансії, прямих іноземних інвестицій, ініціатив щодо посилення верховенства права та пом'якшення економічного тиску з боку рф та КНР. Крім цього, поставлено завдання для всіх відповідних федеральних департаментів та агентств, які сприяють економічному державному розвитку США, для розширення їх присутності і знаходження нових можливостей для приватних інвестицій з регіональними партнерами відповідно до цінностей та інтересів США.

Щодо оцінювання енергетичної безпеки, наголошується на безпосередній необхідності заміни постачання енергії з рф та визнання довгострокової важливості ширшої енергетичної диверсифікації.

Як і у випадку з будь-якою іншою стратегією, ключовим елементом є її реалізація. Її успіх залежатиме від готовності США продовжувати постійні зусилля для зміцнення дипломатичних, політичних і безпекових зв'язків у Чорноморському регіоні.

Список використаних джерел

1. National Defense Authorization Act For Fiscal Year 2024. URL: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/PLAW-118publ31/pdf/PLAW-118publ31.pdf> (дата звернення: 30.03.2024).
2. Dupuy A. C. The Biden administration finally has a Black Sea security strategy. It's what comes next that matters. URL: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/the-biden-administration-finally-has-a-black-sea-security-strategy-its-what-comes-next-that-matters/> (дата звернення: 30.03.2024).

Ключові слова: Чорноморська безпека, стратегія, законодавство США.

Keywords: Black Sea Security, strategy, USA legislation.

Назарко Артем Аркадійович

Національний університет «Одеська юридична академія»,

аспірант кафедри морського та митного права

ПОСТ-МИТНИЙ КОНТРОЛЬ У РОЗУМІННІ СТАТТІ 337¹ МИТНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Пост-митний контроль в законодавстві України з питань митної справи було започатковано завдяки приєднанню нашої держави у 2005 р. до Кіотської конвенції 1973 р., у якій вказано, що система митного контролю повинна здійснюватися на основі методів аудиту [1, с. 37]. Але протягом тривалого часу після ратифікації Україною конвенції у змінений редакції 1999 р., ця форма митного контролю в Митний кодекс України не була інтегрована. Однак, виходячи з постійних рекомендацій Європейського союзу, Митний кодекс України у 2019 р. було доповнено статтею 337¹ «Пост-митний контроль» [2, р. I, п. 48]. Проведення пост-митного контролю, як форми митного контролю, полягає у перевірці даних, інформації та документів, що зазначені у митній декларації та загальній декларації прибуття [3, ч. 1; ст. 337¹]. З 1 листопада 2023 р. по 25 грудня 2023 р., Держмитслужбою України був запроваджений рекомендацій-

но-технічний пілотний проект здійснення пост-митного контролю, як форми митного контролю із залученням Київської та Львівської митниць Держмитслужби України [4, дод.].

Посилаючись на статті 336 та 337¹ Митного кодексу України Держмитслужба вказує на прями пост-митного контролю, саме контроль за: правильністю визначення митної вартості та країни походження товарів; класифікацією товарів згідно з УКТЗЕД; повнотою та своєчасністю сплати митних платежів, наданням пільг в оподаткуванні; достовірності декларування вагових, кількісних та якісних показників, технічних та фізико-хімічних характеристик товарів, що впливають на рівень оподаткування; дотриманням умов митних режимів, які передбачають перебування під митним контролем товарів протягом усього часу дії митного режиму; товарів заборонених до ввезення та застосування на території України; товарів військового призначення або товарів подвійного використання та інші види контролю за дотриманням суб'єктами ЗЕД законодавства України з питань нетарифного регулювання [4, р. I, п. 6].

Відповідно до Митного кодексу України «пост-митний контроль здійснюється за результатами застосування системи управління ризиками та може бути ініційований під час митного оформлення або протягом 30 календарних днів з дня випуску товарів» [3, ч. 2 ст. 337¹]. Складно уявити як пост-митний контроль може бути ініційований при митному оформленні товарів. В цьому аспекті є певні проблеми. А той факт, що, пост-митний контроль може бути ініційований протягом 30 календарних днів з дня випуску товарів, дає розуміння, що після оформлення у митному відношенні товарів з використанням митної декларації, митний орган протягом 30 календарних днів, може провести пост-митний контроль шляхом запиту у підприємства для подальшої перевірки товарно-транспортних, товарно-супровідних документів та ін.

Цей вид контролю здійснюється виключно тим митним органом, що проводив митне оформлення товарів [3, ч. 3 ст. 337¹]. Тобто, який митний орган здійснив митне оформлення товарів з використанням митної декларації, той митний орган і буде здійснювати в разі потреби пост-митний контроль. Процедура надання митним органом декларанту електронного повідомлення із зазначенням переліку необхідних документів та визначено у Митному кодексі України [3, ч., ч. 4-5 ст. 337¹]. Декларант на протязі 15 календарних днів, з дати отримання такого повідомлення, зобов'язаний надати відповідні документи [3, ч., ч. 4-5 ст. 337¹]. Якщо декларанту прийшло електронне повідомлення від митного органу про те, що потрібно надати певні документи, то відповідно, протягом 15 календарних днів декларант або повинен їх надати, або складе своє власне електронне повідомлення митному органу у якому зазначить, що він обов'язково надасть документи, які запитує митний орган, але йому потрібно більше часу для надання таких документів.

Митним кодексом України визначено, що «пост-митний контроль здійснюється у приміщенні митного органу» [3, ч. 6 ст. 337¹]. Якщо говорити стосовно оригіналів товарно-транспортних, товарно-супровідних документів, то дійсно так, вони будуть перевірятися у приміщенні митного органу (оскільки зберігаються в митному органі після здійснення митного оформлення товарів), але наприклад, якщо акцентувати увагу на документах про походження товару, оригінали яких не використовуються під час митного оформлення, то такі оригінали документів потрібно бути надсилати до митного органу (за попереднім узгодженням), що здійснює пост-митний контроль поштовим зв'язком.

З урахуванням положень Митного кодексу України зазначається, що відомості про перелік документів, зазначених у повідомленні декларанту для здійснення пост-митного контролю, та про результати його здійснення вносяться до єдиної автоматизованої інформаційної системи митних органів. Про результати пост-митного контролю митний орган повідомляє декларанта в письмовій або електронній формі» [3, ч. 7-8 ст. 337¹]. Відзначимо, що повідомлення декларанта про результати пост-митного контролю не є рішенням митного органу в понятті Митного кодексу України [3, ч. 1 п. 51¹ ст. 4], яке можливо оскаржувати в адміністративному (інституційному) порядку або в судовому порядку. Посадовою особою митного органу, що здійснює контроль, можуть прийматися наступні рішення: щодо класифікації товарів;

про коригування митної вартості товарів; відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні, випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення тощо. Необхідно відзначити, що це повідомлення не є податковим повідомленням–рішенням митного органу. Повідомлення декларанта про здійснення пост-митного контролю, це тільки інформування декларанта про те, що у митній декларації та/або загальній декларації прибуття виявлені помилки, невідповідності, розбіжності або таких фактів не виявлено. Якщо митний орган надіслав декларанту після проведення пост-митного контролю повідомлення, що у нього були виявлені помилки, невідповідності, розбіжності, які тягнуть за собою донарахування та подальшу сплату митних платежів. Якщо декларант доходить висновку, що митні органи праві у своєму повідомленні щодо проведеного ними пост-митного контролю, то декларант складає аркуш коригування, сплачує митні платежі, що підлягають донарахуванню та сплачує штраф у розмірі додаткових 3%. Якщо декларант незгоден із результатом проведеного пост-митного контролю, то тут доречно буде про це письмово повідомити митний орган щодо заперечення на результат проведення пост-митного контролю, а далі вже вирішувати це питання шляхом проведення незалежної аудиторської перевірки.

В Митному кодексі України вказано, що «результати пост-митного контролю підприємства враховуються системою управління ризиками, що застосовується митними органами, та під час планування і проведення документальних перевірок» [3, ч. 9 ст. 337¹]. Якщо при проведенні митними органами пост-митного контролю відносно якогось підприємства не було виявлено тих чи інших помилок, невідповідностей, розбіжностей (у митній декларації або загальній декларації прибуття цього підприємства), які тягнуть за собою донарахування та сплату митних платежів, то до цього підприємства, як на наш погляд, можливо не застосовувати додаткові форми митного контролю відповідно до системи управління ризиками, а також у подальшому, таке підприємство не буде включатись до планів-графіків документальних (виїзних) перевірок. Якщо ж митним органом були виявлені помилки, невідповідності, розбіжності за митною декларацією та/або загальною декларацією прибуття, то тоді до такого підприємства можливо застосовувати з боку митних органів додаткові форми митного контролю під час митного оформлення товарів цього підприємства (огляд товарів, відбір проб та зразків товарів, перевірка числового значення митної вартості товарів) та включати таке підприємство до планів-графіків документальних (виїзних) перевірок.

Список використаних джерел

1. Про приєднання України до Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур у змінений редакції згідно з Додатком I до Протоколу про внесення змін до Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур : Закон України від 15.02.2011 р. № 3018-VI. *Офіційний вісник України*. 2011. № 18. Ст. 727. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3018-17#Text> (дата звернення: 25.03.2024).

2. Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів : Закон України від 02.10.2019 р. № 141-IX. *Офіційний вісник України*. 2019. № 88. Ст. 2932. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-IX#Text> (дата звернення: 25.03.2024).

3. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. *Урядовий кур'єр*. 2012. № 86. С. 9–26; № 87. С. 9–25. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 25.03.2024).

4. Про запровадження рекомендаційно-технічного пілотного проекту здійснення пост-митного контролю : наказ Держ. митної служби України від 21.08.2023 р. № 411.

Ключові слова: пост-митний контроль; форма митного контролю; митна декларація; митні органи; підприємство; декларант.

Keywords: post-customs control; forms of customs control; customs declaration; customs authorities; enterprise; declarant.